

Bebyggelse merket med oransje er bygninger som har vært tilknyttet virksomhetene ved Fallselva.

Dette var den nye inntakdemningen for kraft til Lands Træsliperi & Papfabrik. Ved en overenskomst av 1924 med eierne av Skrankefoss, fikk nemlig Land retten til å nytte ut fallene i elva mellom Lands tidligere inntak (post 10) og jernbanelinjen, mot i sin tid å avstå tilsvarende fra de fall Land eide nedenfor fabrikken. Demningen ble bygd i 1924 og økte fallhøyden fra 48 meter til 64 meter i forhold til "gamledammen" lenger ned. Et trerør knyttet forbindelsen mellom det gamle jernturbinrør der nede og den nye inntakdemningen. Under disse arbeidene lyktes det å holde sliperiet med pappfabrikken i full drift, unntatt en stans på tre - fire uker mens de to turbinrørene ble forenet. I 1948 ble dette skiftet ut med et nytt og bedre trerør med større diameter (kostnad 50.000 kroner). Dette er grunnen til at vi i dag kan se får og fundamenter etter to rørgater mellom Inntekten og Veadammen (post 10).

PERSTUFLØYTA

Fløyta på oversiden av demningen var i nyere tid også oppsamlingsplass for tømmer som kom med jernbanen og ble losset på "damvelta" mellom jernbanesporet og fløyta. Tømmeret ble fløytet i en egen tømmerrenne til Veadammen (post 10). I demningen kan vi ennå se et firkantet hull etter denne.

Bilde viser bygging av turbinrør i tre, ved Åvella 1952. Dette var samme type som røret mellom "Inntekten" og Veadammen (post 10).

Fotoet er fra boka "Lys og Framgang", utgitt i anledning av 50-årsjubileet til VOKKS (1924-1974).

Før Inntekten ble bygd, skapte elva et naturlig basseng herfra og opp til Skrankefoss. Dette er Perstuefløyta (også kalt "Jensefløyta" i følge Julius Engelund som i sin tid kjørte fabrikk-tømmer hit med hest fra Granumslia). Før tømmerrennas tid (1901) ble tømmeret lagret her og sendt videre hver måned til Veadammen med elva.

Tømmerrenna fra Trevatna (1901 - 1952) passerte under jernbanebrua, gikk langs skråningen på vestsiden av fløyta og passerte på oversiden av demningen på samme side. Grøft etter renna ser man ennå til høyre for rørgatefundamentene nedover.

Tømmerrenna passerer under jernbanebrua på vei mot Inntekten ca. 1940-50.

Foto utlånt av Roar Larsen.

Perstuefløyta sett fra sørøst, mellom Fall stasjon og Skrankefoss. Midt på bildet ser vi materialsaga. Bak til høyre ser vi eiendommen Fjellvang. Foto utlånt av Roar Larsen.

Nederste del av Perstuefløyta på vinterstid.

Foto utlånt av Roar Larsen.

Valdresbanen under bygging (1901-1906). På bildet sees det første lokomotivet på banen. Trerenna som her passerer under jernbanelinja, ble bygget i 1901. Foto utlånt av Per Odneæs.